

Centrum pre deti a rodinyDLAŇ
kpt. Nálepku 369/5 068 01 Medzilaborce

PROGRAM CENTRA

Medzilaborce, október 2022

Obsah

1.) Kontaktná adresa centra, telefónne čísla a iné kontaktné údaje centra.....	4
2.) Adresy miesta vykonávania opatrení	4
3.) Účel, druh a forma vykonávaných opatrení v centre	5
4.) Opis cieľovej skupiny centra	7
5.) Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre.....	8
6.) Celkový počet miest v centre	8
7.) Opis vnútorných priestorov a vonkajších priestorov centra, opis podmienok zachovávanía súkromia vrátane opisu podmienok na osobnú hygienu.....	8
8.) Počet zamestnancov centra, štruktúra pracovných miest s uvedením dosiahnutého vzdelania zamestnancov podľa § 4.....	15
9.) Opis spôsobu oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom centra	17
10.) Opis odborných metód práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a spôsob zapájania spolupracujúcich subjektov do odbornej práce centra.....	18
11.) Opis plánovania a vyhodnocovania výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách.....	19
12.) Opis obsahu prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti.....	19
13.) Rozsah hodín počas dňa a dní v týždni, počas ktorých sa vykonávajú jednotlivé opatrenia, ak centrum vykonáva opatrenia ambulantnou alebo terénnou formou	24
14.) Opis tvorby a vyhodnocovania čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, opis tvorby a vyhodnocovania individuálneho plánu odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou alebo plánu odbornej práce s plnoletou fyzickou osobou.....	24
15.) Podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery	29
16.) Opis zabezpečenia zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým fyzickým osobám, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre	29
17.) Opis zabezpečenia školskej dochádzky a prípravy na povolanie detí a plnoletých fyzických osôb do 25 roku veku (ďalej len „mladý dospelý“) po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa podľa § 55 zákona, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre.....	30
18.) Opis práv dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a opis práv rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre vrátane.....	31
19.) Opis povinností dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a povinností rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo	

plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, vrátane podmienok návštev v centre tak, aby návštevy nenarúšali program centra	37
20.) Taxatívny opis výchovných prostriedkov, ktoré je možné uložiť za nedodržanie povinností podľa písmena v), vrátane času ich trvania a možnosti prehodnotenia výchovného prostriedku, ak s jeho použitím dieťa alebo plnoletá fyzická osoba, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, nesúhlasia	38
21.) Spôsob poskytovania vreckového	40
22.) Postupu pri rizikových situáciách pre dieťa alebo plnoletú fyzickú osobu, pre ktoré sa vykonáva pobytové opatrenie v centre, vrátane postupu pri nedovolenom opustení centra dieťaťom, pri úraze dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, vážnych nezhodách medzi deťmi a deťmi a zamestnancami centra.....	41

1.) Kontaktná adresa centra, telefónne čísla a iné kontaktné údaje centra

Centrum pre deti a rodiny DLAŇ Medzilaborce

Kpt. Nálepku 369/5

068 01 Medzilaborce

Tel. čísla :

☎ +421917 972 254 – riaditeľ centra

☎ +421918 406 351 – služobný telefón (psychológ, špeciálny pedagóg, zdravotná sestra)

☎ +42157 2433033 – sociálny pracovník

☎ +421905 297 663 – 24 hod. pohotovosť – umiestňovanie do centra

☎ +421907154 939 – 24 hod. pohotovosť – umiestňovanie maloletých bez sprievodu do centra

e-mail: riaditel.medzilaborce@ded.gov.sk

socialne.medzilaborce@ded.gov.sk

2.) Adresy miesta vykonávania opatrení

Kmeňová budova:

Centrum pre deti a rodiny DLAŇ Medzilaborce,

Kpt. Nálepku 369/5

068 01 Medzilaborce

Rodinný dom – 1 samostatne usporiadaná skupina – samostatná skupina

Dobrianskeho 94

068 01 Medzilaborce

Rodinný dom – 1 samostatne usporiadaná skupina – samostatná skupina

Kpt. Nálepku 670/34

068 01 Medzilaborce

Domácnosti profesionálnych náhradných rodín

Priestory pre výkon ambulantnej/terénnej formy:

Pracovisko: Medzilaborce, Eurohotel Laborec s.r.o., Andy Warhola 195/28, 068 01 Medzilaborce

Pracovisko: Stropkov, Matice Slovenskej 899/1, 091 01 Stropkov

3.) Účel, druh a forma vykonávaných opatrení v centre

V zmysle § 45 ods. 1, písm. a), b) a c) zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov:

Centrum pre deti a rodiny (ďalej len „centrum“) je zariadenie zriadené na účel vykonávania:

a) opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia (ďalej len „pobytové opatrenie súdu“),

b) výchovných opatrení podľa § 12 ods. 1 písm. b) a d), výchovných opatrení, ktorými je uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu alebo iných povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia podľa osobitného predpisu alebo neodkladných opatrení, ktorými je uložená takáto povinnosť (ďalej len „ambulantné výchovné opatrenie“).

c) opatrení na predchádzanie vzniku, prehlbovania a opakovania

1. krízových situácií dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom rodinnom prostredí,
2. porúch psychického vývinu, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu dieťaťa z dôvodu problémov v prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, širšom sociálnom prostredí a v medziľudských vzťahoch.

V naliehavých prípadoch, najmä ak sa dieťa ocitlo bez akejkoľvek starostlivosti, alebo ak je zdravie dieťaťa vážne ohrozené, možno prijať dieťa do centra, ktorého účelom je vykonávanie pobytového opatrenia súdu aj bez dokladov podľa § 30 ods. 2. Tieto doklady je orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately povinný poskytnúť bezodkladne po prijatí dieťaťa do centra.

V zmysle § 45, ods. 4 centrum vykonáva opatrenia podľa účelu, na ktorý bolo zriadené,

- a) pobytovou formou,
- b) ambulantnou formou,
- c) terénnou formou.

V zmysle § 51 centrum vykonáva pobytové opatrenie súdu v:

- a) profesionálnej náhradnej rodine
- b) samostatne usporiadaných skupinách

V zmysle § 59 centrum vykonáva **opatrenia ambulantnou formou alebo terénnou formou** pre dieťa, plnoletú fyzickú osobu, rodiča alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa a mladého dospelého po ukončení náhradnej starostlivosti.

V zmysle § 73, ods. 6 písm. a) orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately môže zabezpečiť ambulantnou formou alebo terénnou formou v centre vykonávanie opatrení na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny posúdenie možností rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa, ak opatreniami vykonávanými vo vlastnej pôsobnosti nebolo možné jednoznačne určiť mieru ohrozenia dieťaťa /50 hodín/

V zmysle § 73, ods. 6 písm. b) orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately môže zabezpečiť ambulantnou formou alebo terénnou formou v centre vykonávanie opatrení podľa § 11 ods. 2 a 3 na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin dieťaťa /50 hodín/

V zmysle § 73 ods. 6, písm. c) vykonávanie ambulantných výchovných opatrení /50 hodín/

V zmysle § 73 ods. 6, písm. d) zabezpečí centrum vykonávanie opatrení podľa § 44a ods. 1., písm. a), b)/ 50 hodín/

V zmysle § 73 ods. 6, písm. e) zabezpečí centrum poskytovanie sociálneho poradenstva mladému dospelému po ukončení náhradnej starostlivosti /50 hodín/

V zmysle § 11, ods. 2, centrum vykonáva opatrenia pre dieťa a rodičov v rozvodových/rozchodových situáciách /50 hodín/

V zmysle § 11, ods. 3, písm. b) bod 1, centrum vykonáva opatrenia na prispôsobenie sa novej situácií /50 hodín/

V zmysle § 11, ods. 3, písm. b) bod 2, centrum vykonáva odborné metódy práce na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa /50 hodín/

V zmysle § 11, ods. 3, písm. b) bod 3, centrum vykonáva odborné metódy práce na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch /50 hodín/

V zmysle § 11 ods. 3, písm. b), bod 4, ak orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri vykonávaní opatrení zistí, že rodič alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, potrebuje pomoc, navrhne ako súčasť vykonávaných opatrení vykonávanie alebo

zabezpečenie odborných metód na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručnosti /50 hodín/

V zmysle § 11 ods. 3, písm. b), bod 5, centrum vykonáva odborné metódy na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny /50 hodín/

V zmysle § 12, ods.1, písm. b) uloží dieťaťu, rodičovi alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosť podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulancii starostlivosti ak je to potrebné na uplatnenie primeraného opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre deti ak diagnostiku nemožno zabezpečiť iným spôsobom

V zmysle § 12, ods.1, písm. d) uloží dieťaťu, rodičovi alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosť zúčastniť sa na výchovnom programe alebo na sociálnom programe.

V zmysle § 37 ods. 2, písm. d) zákona o rodine – uloženie maloletému dieťaťu alebo jeho rodičom povinnosti podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

V zmysle § 37 ods. 4, zákona o rodine – centrum umožní vykonávanie povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia.

4.) Opis cieľovej skupiny centra

Centrum vykonáva opatrenia na základe § 46, ods.1, písm. a), bod 3 a písm. b) bod 2 pre:

a) dieťa, vrátane maloletého bez sprievodu na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia vo veku od 0-18 rokov veku života

b) plnoletú fyzickú osobu, ktorou je mladý dospelý, po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa do 25 roku veku.

Centrum vykonáva opatrenia na základe § 47 ods.1:

- podľa § 45 ods. 1 písm. c) pre dieťa na základe dohody podľa § 46 ods. 1 písm. a) prvého bodu po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Centrum vykonáva opatrenia na základe § 49, ods. 5

- ak je v záujme dieťaťa potrebné zabezpečiť odbornú pomoc alebo činnosť, ktorú centrum podľa programu centra nevykonáva, zabezpečí ich inou právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá spĺňa požadované odborné predpoklady.

Centrum vykonáva opatrenia na základe § 59, ods. 1, písm. a), bod 2 pre:

a) dieťa na základe rozhodnutia súdu alebo orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o uložení ambulantného výchovného opatrenia, a ak je to účelom ambulantného výchovného opatrenia, tak aj pre rodiča dieťaťa alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa.

5.) Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre

a) ak centrum vykonáva opatrenia podľa § 47 a § 48

- naplnenie kapacity centra (obsadené miesta v samostatne usporiadaných skupinách)

b) ak centrum vykonáva opatrenia podľa § 59

- nedostatočné personálne obsadenie (AF/TF)

- nespolupráca rodičov s centrom

- pri terénnej forme prijímame klientov do 50 km

- nevykonávame opatrenia ak je vyčerpaný pracovný časový fond pre ambulantnú a terénnu formu

6.) Celkový počet miest v centre

Kapacita centra je 84 miest, z toho:

- **52 miest** na výkon opatrení pobytovou formou **v kmeňovej budove** a to:

- 20 miest v dvochsamostatne usporiadaných skupinách – samostatných skupinách, z toho 2 miesta pre dobrovoľný pobyt dieťaťa
- 24 miest v trochsamostatne usporiadaných skupinách - špecializovaných samostatných skupinách pre maloletých bez sprievodu – chlapcov,
- 8 miest v jednej samostatne usporiadanej skupine - špecializovanej samostatnej skupine pre maloletých bez sprievodu – dievčatá.

- **20 miest** v dvoch samostatne usporiadaných skupinách – samostatných skupinách na výkon opatrení pobytovou formou **v dvoch rodinných domoch**

- **12 miest** v profesionálnych náhradných rodinách.

7.) Opis vnútorných priestorov a vonkajších priestorov centra, opis podmienok zachovávanie súkromia vrátane opisu podmienok na osobnú hygienu

1.) Opis vnútorných priestorov

a) Kmeňová budova:

Budova 1 – Budova centra I. č. 367/1

Na prízemí budovy 1 sa nachádzajú priestory pre 1 samostatne usporiadanú skupinu – samostatnú skupinu so samostatným vchodom a 1 samostatne usporiadanú skupinu – špecializovanú samostatnú skupinu pre MbS – chlapci.

Prízemie:

1. samostatne usporiadaná skupina – samostatná skupina

V priestore samostatne usporiadanej skupiny – samostatnej skupiny sa nachádza kuchyňa, obývacia časť, príručný sklad, sociálne zariadenia, kúpeľňa a tri detské izby.

Vybavenie kuchyne: kompletná kuchynská linka s drezom, elektrický sporák s rúrou, chladnička s mrazničkou, potrebné elektrospotrebiče (miešače, strúhače, mikrovlnná rúra, varná kanvica), kuchynské pomôcky (riady, tanieri, pekáče). Táto miestnosť slúži na prípravu raňajok, olovrantu a večere počas týždňa a celodennej stravy počas víkendu. Obývacia časť, ktorá je prepojená s kuchynskou časťou, je zariadená obývacou stenou, sedacou súpravou, stolmi, stoličkami, televízorom a DVD prehrávačom. Účelom tejto miestnosti je spoločenské posedenie, sledovanie televíznych programov, spoločné záujmové činnosti /spoločenské hry/ a pod.

V kúpeľni samostatne usporiadanej skupiny – samostatnej skupiny sú 4 umývadlá, 2 sprchovacie kúty, zrkadlá a práčka. V samostatne usporiadanej skupine – samostatnej skupine sú 2 samostatné WC s 1 umývadlom.

Detské izby sú zariadené posteľami, detskými postieľkami, skriňami a stolíkmi.

2. samostatne usporiadaná skupina - špecializovaná samostatná skupina pre maloletých bez sprievodu – chlapci

V priestore samostatne usporiadanej skupiny - špecializovanej samostatnej skupiny sa nachádza kuchyňa, obývacia časť, príručný sklad, sociálne zariadenia, kúpeľňa a tri detské izby.

Vybavenie kuchyne: kompletná kuchynská linka s drezom, elektrický sporák s rúrou, chladnička s mrazničkou, potrebné elektrospotrebiče (miešače, strúhače, mikrovlnná rúra, varná kanvica), kuchynské pomôcky (riady, tanieri, pekáče). Táto miestnosť slúži na prípravu raňajok, olovrantu a večere počas týždňa a celodennej stravy počas víkendu.

Obývacia časť, ktorá je prepojená s kuchynskou časťou, je zariadená obývacou stenou, sedacou súpravou, stolmi, stoličkami, televízorom a DVD prehrávačom. Účelom tejto miestnosti je spoločenské posedenie, sledovanie televíznych programov, spoločné záujmové činnosti /spoločenské hry/ a pod.

V kúpeľni samostatne usporiadanej skupiny - špecializovanej samostatnej skupiny sú 4 umývadlá, 2 sprchovacie kúty, zrkadlá a práčka. V samostatne usporiadanej skupine - špecializovanej samostatnej skupine sú 2 samostatné WC s 1 umývadlom.

Detské izby sú zariadené posteľami, skriňami a stolíkmi.

Poschodie:

1. samostatne usporiadaná skupina – samostatná skupina

V priestore samostatne usporiadanej skupiny – samostatnej skupiny sa nachádza kuchyňa, obývacia časť, príručný sklad, sociálne zariadenia, kúpeľňa a tri detské izby.

Vybavenie kuchyne: kompletná kuchynská linka s drezom, elektrický sporák s rúrou, chladnička s mrazničkou, potrebné elektrospotrebiče (miešače, strúhače, mikrovlnná rúra, varná kanvica), kuchynské pomôcky (riady, tanier, pekáče). Táto miestnosť slúži na prípravu raňajok, olovrantu a večere počas týždňa a celodennej stravy počas víkendu.

Obývacia časť, ktorá je prepojená s kuchynskou časťou, je zariadená obývacou stenou, sedacou súpravou, stolmi, stoličkami, televízorom a DVD prehrávačom. Účelom tejto miestnosti je spoločenské posedenie, sledovanie televíznych programov, spoločné záujmové činnosti /spoločenské hry/ a pod. V kúpeľni samostatne usporiadanej skupiny - samostatnej skupiny sú 4 umývadlá, 2 sprchovacie kúty, zrkadlá a práčka. V samostatne usporiadanej skupine - samostatnej skupine sú 2 samostatné WC s 1 umývadlom.

Detské izby sú zariadené posteľami, detskými postieľkami, skriňami a stolíkmi.

Budova 2 - Budova centra II. č. 368/3

Na prízemí budovy 2 sa nachádza priestor pre 1 samostatne usporiadanú skupinu - špecializovanú samostatnú skupinu pre maloletých bez sprievodu- dievčatá, kancelária sociálneho pracovníka pre MbS, kancelária psychológa, ambulancia zdravotnej sestry, relaxačná miestnosť, biliard a posilňovňa.

Na poschodí sa nachádzajú priestory pre 2 samostatne usporiadané skupiny - špecializované samostatné skupiny pre maloletých bez sprievodu - chlapcov. Budova má jeden spoločný vchod.

Maloletí bez sprievodu sú maloletí cudzinci, ktorí boli zaistení na území Slovenskej republiky a ich rodičia alebo príbuzní sa nachádzajú na území iného štátu, prípadne už zomreli.

Všetky tieto deti podľa definície sú „deti odlúčené“ a majú nárok na „medzinárodnú pomoc a ochranu“. Odlúčené deti hľadajú útočisko v inej krajine z rôznych dôvodov (strach z prenasledovania alebo nedostatku bezpečia z dôvodov porušovania ľudských práv, vojnového konfliktu alebo nepokojov v krajine ich pôvodu.

Poskytovanie starostlivosti maloletým bez sprievodu v CDR upravuje zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhláška MPSVaR č. 103//2018, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z.z.

Starostlivosť v samostatne usporiadaných skupinách - špecializovaných samostatných skupinách pre maloletých bez sprievodu zabezpečujú vychovávatelia a pomocní vychovávatelia, ktorí pri svojej práci prihliadajú na dodržiavanie Svetového kódexu detských práv, ktorý vychádza z najdôležitejších článkov Dohovoru OSN o právach dieťaťa.

Prízemie:

1. samostatne usporiadaná skupina - špecializovaná samostatná skupina pre maloletých bez sprievodu – dievčatá

V priestore samostatne usporiadanej skupiny - špecializovanej samostatnej skupiny sa nachádza kuchyňa, obývacia časť, príručný sklad, sociálne zariadenia, kúpeľňa a tri detské izby.

Vybavenie kuchyne: kompletná kuchynská linka s drezom, elektrický sporák s rúrou, chladnička s mrazničkou, potrebné elektrospotrebiče (miešače, strúhače, mikrovlnná rúra, varná kanvica), kuchynské pomôcky (riady, taniere, pekáče). Táto miestnosť slúži na prípravu raňajok, olovrantu a večere počas týždňa a celodennej stravy počas víkendu.

Obývacia časť, ktorá je prepojená s kuchynskou časťou, je zariadená obývacou stenou, sedacou súpravou, stolmi, stoličkami, televízorom a DVD prehrávačom. Účelom tejto miestnosti je spoločenské posedenie, sledovanie televíznych programov, spoločné záujmové činnosti /spoločenské hry/ a pod.

V kúpeľni samostatne usporiadanej skupiny - špecializovanej samostatnej skupiny sú 4 umývadlá, 2 sprchovacie kúty, zrkadlá a práčka. V samostatne usporiadanej skupine - špecializovanej samostatnej skupine sú 2 samostatné WC s 1 umývadlom.

Detské izby sú zariadené posteľami, skriňami a stolíkmi.

Na prízemí budovy centra 2 je kancelária sociálneho pracovníka pre MbS, kancelária psychológa, ambulancia zdravotnej sestry, biliard, posilňovňa a relaxačno-meditačná miestnosť, ktorá je vybavená relaxačnými kreslami, soľnými lampami, bublinkovým valcom, lávovým valcom, farebným LED – osvetlením, stojanovou lampou a hifi zostavou.

Poschodie:

2. samostatne usporiadaná skupina - špecializovaná samostatná skupina pre maloletých bez sprievodu – chlapci

V priestore samostatne usporiadanej skupiny - špecializovanej samostatnej skupiny sa nachádza kuchyňa, obývacia časť, príručný sklad, sociálne zariadenia, kúpeľňa a tri detské izby.

Vybavenie kuchyne: kompletná kuchynská linka s drezom, elektrický sporák s rúrou, chladnička s mrazničkou, potrebné elektrospotrebiče (miešače, strúhače, mikrovlnná rúra, varná kanvica), kuchynské pomôcky (riady, tanier, pekáče). Táto miestnosť slúži na prípravu raňajok, olovrantu a večere počas týždňa a celodennej stravy počas víkendu.

Obývacia časť, ktorá je prepojená s kuchynskou časťou, je zariadená obývacou stenou, sedacou súpravou, stolmi, stoličkami, televízorom a DVD prehrávačom. Účelom tejto miestnosti je spoločenské posedenie, sledovanie televíznych programov, spoločné záujmové činnosti /spoločenské hry/ a pod.

V kúpeľni samostatne usporiadanej skupiny - špecializovanej samostatnej skupiny sú 4 umývadlá, 2 sprchovacie kúty, zrkadlá a práčka. V samostatne usporiadanej skupine - špecializovanej samostatnej skupine sú 2 samostatné WC s 1 umývadlom.

Detské izby sú zariadené posteľami, skriňami a stolíkmi.

3. samostatne usporiadaná skupina - špecializovaná samostatná skupina pre maloletých bez sprievodu – chlapci

V priestore samostatne usporiadanej skupiny - špecializovanej samostatnej skupiny sa nachádza kuchyňa, obývacia časť, príručný sklad, sociálne zariadenia, kúpeľňa a tri detské izby.

Vybavenie kuchyne: kompletná kuchynská linka s drezom, elektrický sporák s rúrou, chladnička s mrazničkou, potrebné elektrospotrebiče (miešače, strúhače, mikrovlnná rúra, varná kanvica), kuchynské pomôcky (riady, tanier, pekáče). Táto miestnosť slúži na prípravu raňajok, olovrantu a večere počas týždňa a celodennej stravy počas víkendu.

Obývacia časť, ktorá je prepojená s kuchynskou časťou, je zariadená obývacou stenou, sedacou súpravou, stolmi, stoličkami, televízorom a DVD prehrávačom. Účelom tejto miestnosti je spoločenské posedenie, sledovanie televíznych programov, spoločné záujmové činnosti /spoločenské hry/ a pod.

V kúpeľni samostatne usporiadanej skupiny - špecializovanej samostatnej skupiny sú 4 umývadlá, 2 sprchovacie kúty, zrkadlá a práčka. V samostatne usporiadanej skupine - špecializovanej samostatnej skupine sú 2 samostatné WC s 1 umývadlom.

Detské izby sú zariadené posteľami, skriňami a stolíkmi.

Budova 3 – „Administratívna budova“ č. 369/5

V tejto časti budovy sa nachádzajú kancelárie, spoločenská miestnosť, dielne a WC pre personál CDR.

Č.1 – kancelária riaditeľa

Č.2 – kancelária PAM

Č.3 – kancelária účtovníčky

Č.4 - kancelária vedúcej úseku starostlivosti – špeciálneho pedagóga

Č.5 – priestor pre vzdelávanie MbS

Č.6 – kancelária hospodárky

Č.7 – kancelária špeciálneho pedagóga

Č.8 – kancelária údržby a vodičov

Č.9 – kancelária sociálnych pracovníkov

Č.10 – dielňa údržby

Č.14 – spoločenská miestnosť

Č.17 – WCpre personál (muži)

Č.21 – kancelária ekonomického zamestnanca

Č.22 - kancelária psychológa

Č.23 - WCpre personál (ženy)

b) Rodinný dom – elokované pracovisko Dobrianskeho 94, Medzilaborce – 1. samostatne usporiadaná skupina – samostatná skupina

V samostatne usporiadanej skupine – samostatnej skupine sa nachádza kuchyňa, obývacia časť, príručný sklad, sociálne zariadenia, kúpeľňa a dve detské izby.

Vybavenie kuchyne: stôl, stoličky, kompletná kuchynská linka s drezom, plynový sporák s rúrou, chladnička s mrazničkou, potrebné elektrospotrebiče (miešače, strúhače, mikrovlnná rúra, varná kanvica), kuchynské pomôcky (riady, tanieri, pekáče). Táto miestnosť slúži na prípravu raňajok, olovrantu a večere počas týždňa a celodennej stravy počas víkendu.

Obývacia časť je zariadená obývacou stenou, sedacou súpravou, televízorom a DVD prehrávačom. Účelom tejto miestnosti je spoločenské posedenie, sledovanie televíznych programov, spoločné záujmové činnosti /spoločenské hry/ a pod.

V kúpeľni samostatne usporiadanej skupiny – samostatnej skupiny sú 2 umývadlá, 2 sprchovacie kúty, zrkadlá a práčka. V samostatne usporiadanej skupine – samostatnej skupine sú 2 samostatné WC.

Detské izby sú zariadené posteľami, detskými postieľkami, skriňami a stolíkmi.

c) Rodinný dom – elokované pracovisko kpt. Nálepku 670/34, Medzilaborce – 1. samostatne usporiadaná skupina – samostatná skupina

V samostatne usporiadanej skupine – samostatnej skupine sa nachádzajú dve kuchyne, obývacia časť, príručné sklady, sociálne zariadenia, dve kúpeľne a päť detských izieb.

Vybavenie kuchyne: stôl, stoličky, kompletná kuchynská linka s drezom, plynový sporák s rúrou, chladnička s mrazničkou, potrebné elektrospotrebiče (miešače, strúhače, mikrovlnná rúra, varná kanvica), kuchynské pomôcky (riady, tanieri, pekáče). Táto miestnosť slúži na prípravu raňajok, olovrantu a večere počas týždňa a celodennej stravy počas víkendu.

Obývacia časť je zariadená obývacou stenou, sedacou súpravou, televízorom a DVD prehrávačom. Účelom tejto miestnosti je spoločenské posedenie, sledovanie televíznych programov, spoločné záujmové činnosti /spoločenské hry/ a pod.

V každej kúpeľni samostatne usporiadanej skupiny – samostatnej skupiny je 1 umývadlo, 1 vaňa, zrkadlo a práčka. V samostatne usporiadanej skupine – samostatnej skupine sú 2 samostatné WC.

Detské izby sú zariadené posteľami, detskými postieľkami, skriňami a stolíkmi.

2.) Opis vonkajších priestorov:

a) kmeňová budova:

V areáli centra sa nachádzajú preliezačky pre detí, altánok, ohnisko a multifunkčné ihrisko, kde sa deti môžu venovať športovým aktivitám a zmysluplne využívať voľný čas.

b) rodinný dom – Dobrianskeho 94

K rodinnému domu – samostatne usporiadanej skupiny – samostatnej skupiny patrí záhrada s ovocnými stromami.

c) rodinný dom – Kpt. Nálepku 670/34

K rodinnému domu – samostatne usporiadanej skupiny – samostatnej skupiny patrí záhrada s ovocnými stromami a hospodárska budova.

3.) Opis podmienok zachovania súkromia:

Centrum má vytvorené podmienky pre zachovanie súkromia detí, maloletých bez sprievodu a plnoletých fyzických osôb, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia pobytovou formou - všetky detské izby sú uzamykateľné.

8.) Počet zamestnancov centra, štruktúra pracovných miest s uvedením dosiahnutého vzdelania zamestnancov podľa § 4

- riaditeľ – VŠ vzdelanie II. Stupňa
- profesionálni náhradní rodičia – 5 PNR – úplné stredné odborné vzdelanie (ďalej už len ÚSO vzdelanie)
 - 1 PNR – stredné odborné vzdelanie
- sociálny pracovník – 7- VŠ vzdelanie II. stupňa v príslušnom odbore
- psychológ – 2 - VŠ vzdelanie II. stupňa v príslušnom odbore
- špeciálny pedagóg -1 - VŠ vzdelanie II. stupňa v príslušnom odbore
- zdravotná sestra – 1 - VŠ vzdelanie II. stupňa
- vedúca úseku – špeciálny pedagóg – 1 - VŠ vzdelanie II. stupňa v príslušnom odbore
- vychovávatelia – 9- ÚSO vzdelanie
 - 3- VŠ I. stupňa
- 8- VŠ II. stupňa
 - pomocní vychovávatelia – 4- stredné vzdelanie bez maturity
 - 1 - úplné stredné vzdelanie
- 18 - ÚSO vzdelanie
 - 0- VŠ vzdelanie I. stupňa
 - 4- VŠ vzdelanie II. stupňa

- ekonomickí zamestnanci - 1 - VŠ vzdelanie II. stupňa
- 3- ÚSO vzdelanie
- prevádzkoví zamestnanci – 1- stredné vzdelanie bez maturity
- 2 - ÚSO vzdelanie

Personálna matica na jednotlivých samostatne usporiadaných skupinách:

1. samostatne usporiadaná skupina – samostatná skupina : - 3 vychovávateľa
- 3 pomocní vychovávateľa
 2. samostatne usporiadaná skupina – samostatná skupina : - 3 vychovávateľa
- 3 pomocní vychovávateľa
 3. samostatne usporiadaná skupina – samostatná skupina : - 3 vychovávateľa
- 3 pomocní vychovávateľa
 4. samostatne usporiadaná skupina – samostatná skupina : - 3 vychovávateľa
- 3 pomocní vychovávateľa
-
1. samostatne usporiadaná skupina - špecializovaná samostatná skupina - dievčatá:
- 2 vychovávateľa
- 3 pomocní vychovávateľa
 2. samostatne usporiadaná skupina - špecializovaná samostatná skupina - chlapci:
- 2 vychovávateľa
- 4 pomocní vychovávateľa
 3. samostatne usporiadaná skupina - špecializovaná samostatná skupina –chlapci:
- 2 vychovávateľa
- 4 pomocní vychovávateľa
 4. samostatne usporiadaná skupina - špecializovaná samostatná skupina – chlapci:
- 2 vychovávateľa
- 4 pomocní vychovávateľa

Odborný tím:

- vedúca úseku starostlivosti – špeciálny pedagóg – 1
- sociálny pracovník – 4
- psychológ – 2
- zdravotná sestra – 1
- špeciálny pedagóg – 1

Odborný tím pre ambulantnú alebo terénnu formu:

- sociálny pracovník – 3
- psychológ – 2

Ak je v záujme dieťaťa centrum zabezpečuje odbornú pomoc alebo činnosť inou právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá spĺňa požadované odborné predpoklady:

- klinický psychológ – diagnostika
- odborná špeciálno-pedagogická diagnostika – CŠPP – diagnostika
- odborná psychologická diagnostika – CPPPaP - diagnostika
- pediatri, odborní lekári
- supervízor

9.) Opis spôsobu oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom centra

- 1.) Spôsob oboznámenia detí s programom centra zohľadňuje vek a mentálnu úroveň dieťaťa
 - vychovávateľ prostredníctvom rozhovoru oboznámi dieťa s programom centra v deň prijatia
- 2.) Spôsob oboznámenia maloletých bez sprievodu s programom centra
 - sociálny pracovník pre MbS centra je osobou prvého kontaktu s dieťaťom, ktorá ho oboznámi s programom centra do dvoch dní od prijatia do centra. Za účelom oboznámenia s programom centrum zabezpečí tlmočenie do jazyka, ktorému rozumie.
- 3.) Spôsob oboznámenia rodičov a iných fyzických osôb s programom centra
 - ak sú pri umiestnení dieťaťa do centra prítomní rodičia alebo iné fyzické osoby, sociálny pracovník ich oboznámi s programom centra

- ak nie sú pri umiestnení dieťaťa do centra prítomní rodičia alebo iné fyzické osoby, sociálny pracovník im písomnou formou do 3 pracovných dní zašle oznámenie o prijatí dieťaťa do centra, ktorého súčasťou je odkaz na internetovú stránku centra, kde je program zverejnený.

Program centra je vyvesený na nástenkách na každej samostatne usporiadanej skupine, v priestoroch na výkon ambulantnej formy a v spoločných priestoroch centra, zverejnený je na web stránke centra (www.cdrdlan.sk).

10.) Opis odborných metód práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a spôsob zapájania spolupracujúcich subjektov do odbornej práce centra

Všeobecné metódy a pracovné postupy práce psychológa s jednotlivcom alebo skupinou

- majú kvalitatívny charakter a sú orientované na poznanie konkrétneho dieťaťa v jeho celistvosti a jedinečnosti.

a) pozorovanie:

- používa sa počas vyšetrenia, alebo ako samostatná metóda. Pozorovanie je zamerané jednak na neverbálne prejavy dieťaťa, ale aj na prejavy emócií, sociálne správanie, vzťah k objektom a vzťah k sebe. Je dôležité si všímať správanie dieťaťa k rodičom

b) rozhovor – diagnostické interview je špecifické tým, že nejde len o získanie informácií, ale je prostriedkom nadviazania kontaktu s dieťaťom.

1. **projektívne interview** - sleduje rôzne prostredie a sociálne skupiny, v ktorých sa dieťa ocitá, zachytáva postoj k rodičom, škole, k detskej skupine, k zisťovaniu strachu, vnútorných konfliktov.

2. **anamnestický rozhovor:** - anamnéza slúži na získanie potrebných informácií o klientovi a o jeho problémoch. Využíva sa zvyčajne v prvej fáze – prvý kontakt s klientom (rodinou).

c) štúdium dokumentácie a analýza údajov – získať a preštudovať dostupnú dokumentáciu o klientovi z UPSVR (sociálna správa o dieťati, správy o šetreniach v domácnosti), zo školy, zdravotnícka dokumentácia (lekárska správa z odb. vyšetrenia) s cieľom získať komplexnejší obraz o klientovi a jeho rodine.

d) psychodiagnostika- predstavuje poznávanie, hodnotenie a meranie psychických stavov, vlastností, funkcií a procesov. Rozlišujeme v podstate jej tri fázy a to je **prvotná orientácia v probléme** alebo orientačná diagnostika, ktorej výsledkom je získanie vzhľadu o probléme klienta. Ďalej nasleduje **vlastná diagnostická fáza** počas ktorej sa aplikujú diagnostické metódy zamerané na zisťovanie, hľadanie príčin, ktoré spôsobili alebo viedli, podmieňovali

vznik problému. Tretou fázou je **prognóza**, ktorá naznačuje perspektívy riešenia problému, resp. ďalšie postupy a metódy práce. Psychologická diagnostika dieťaťa umiestneného do centra je okrem iného aj podkladom pre vypracovanie IPRODu.

1. sebaposudzovacie techniky -administrované blízkym osobám z rodiny sú okrem klinického rozhovoru najčastejšie používané.

2. pozorovacie techniky poskytujú aktuálne informácie o živote a dianí v rodine, zachytia priamo vzorky rodinnej interakcie.

11.) Opis plánovania a vyhodnocovania výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách

a) opis plánovania výchovnej činnosti

- vychovávateľ každej samostatne usporiadanej skupiny – samostatnej skupiny vypracováva vždy do 5. dňa príslušného mesiaca plán výchovnej činnosti, pričom berie ohľad na vekové zloženie skupiny, pracovné zručnosti, návyky detí, ich potreby a záujmy. Tieto plány sa prispôsobujú ročným obdobiam.

b) opis vyhodnocovania výchovnej činnosti

- vychovávateľ každej samostatne usporiadanej skupiny – samostatnej skupiny vyhodnocuje mesačný plán výchovnej činnosti a v písomnej podobe ho odovzdáva vedúcej úseku starostlivosti vždy do 5. dňa príslušného mesiaca. Zmena vo výchovných zložkách je písomne zaznamenaná pri vyhodnotení.

12.) Opis obsahu prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti

Všeobecné východiska

Centrum pre deti a rodiny zabezpečuje prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti (ďalej len „príprava“) a zároveň poskytuje záujemcom všetky informácie súvisiace s prípravou.

Základné podmienky, rozsah a obsah prípravy sú upravené Zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon č. 305/2005 Z. z.“) a Vyhláškou č. 103/2018 Z. z. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z.

Profesionálna náhradná rodina (ďalej len „PNR“) je súčasťou organizačnej štruktúry Centra pre deti a rodiny (ďalej len „centrum“), v ktorom sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Centrum vykonáva pobytové opatrenia súdu v PNR, ktorá poskytuje starostlivosť ustanovenému počtu detí a mladých dospelých v rodinnom dome alebo v byte, ktorého je PNR vlastníkom, spoluvlastníkom, nájomcom alebo spoločným nájomcom (§ 51 ods. 1).

Vykonávanie pobytového opatrenia súdu v PNR má prednosť pred jeho vykonávaním v samostatne usporiadanej skupine (§51 ods. 4).

V PNR zabezpečujú starostlivosť o deti a mladých dospelých manželia, ktorí sú zamestnancami centra, alebo fyzická osoba, ktorá je zamestnancom centra.

Profil profesionálneho náhradného rodiča

Záujemca o prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti (ďalej len „záujemca“) na základe svojej motivácie po absolvovaní prípravy dočasne poskytne svoje domáce a rodinné prostredie dieťaťu, ktoré je v centre umiestnené na základe rozhodnutia súdu, s cieľom naplniť jeho individuálne potreby vzhľadom na aktuálnu životnú situáciu, v ktorej sa nachádza.

PNR je povinný splniť ustanovený kvalifikačný predpoklad a absolvovať prípravu v ustanovenom rozsahu, ktorej súčasťou je písomné zhodnotenie tejto prípravy. Ak starostlivosť o deti v PNR zabezpečujú manželia, ktorí sú zamestnancami centra, ustanovený kvalifikačný predpoklad musí spĺňať aspoň jeden z manželov. Na manžela alebo manželku fyzickej osoby, ktorá je zamestnancom centra sa vzťahuje zákonom stanovený rozsah prípravy a bezúhonnosť v rozsahu aká platí pre fyzickú osobu, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom (§ 39 ods. 4).

Hlavným poslaním profesionálneho náhradného rodiča je naplniť jednu zo základných potrieb dieťaťa, a to potrebu blízkej osoby, s ktorou si dieťa vytvorí vzájomné puto – láskyplný vzťah. Samotná rola PNR je zložitá a nesie v sebe spojenie roly rodiča a roly profesionála – vychovávateľa. V niektorých situáciách prevažuje jedno, inokedy zase druhé. Je ťažké definovať aký je ten správny pomer medzi rolou rodiča a rolou profesionála. Snaha o vyváženie oboch rolí je súčasťou obsahu prípravy na vykonávanie PNR.

Aby sa záujemca mohol stať PNR musí spĺňať:

1.) Určité kvalifikačné predpoklady pre zabezpečenie starostlivosti o dieťa a to najmenej (Vyhláška č. 103/2018 Z. z., § 15 ods.1):

a) nižšie stredné odborné vzdelanie, alebo stredné odborné vzdelanie,

b) úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné, vzdelanie, ak sa zabezpečuje starostlivosť o dieťa, ktoré vyžaduje zvýšenú starostlivosť z dôvodu, že bolo týrané, sexuálne zneužívané alebo bol na ňom spáchaný trestný čin ohrozujúci jeho priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin.

2.) Rozsah prípravy na vykonávanie PNR je:

a) 60 hodín, ak záujemca ukončil úplné stredné vzdelanie,

b) 80 hodín, ak záujemca ukončil stredné vzdelanie,

c) najmenej 21 hodín nácviku praktických zručností podľa § 16 ods. 1 písm. b), ak ide o

1. zamestnanca centra, ktorý bol členom odborného tímu podľa § 5 alebo ktorý zabezpečoval starostlivosť o deti nepretržite najmenej tri roky,

2. manžela profesionálneho náhradného rodiča a starostlivosť v profesionálnej náhradnej rodine zabezpečuje len jeden z manželov.

Za povolenú neúčast' sa považuje max. 10 percent z celkového počtu hodín prípravy, ktorá musí byť zdokladovaná (napr. PN, lekárske vyšetrenia, úmrtie v rodine a pod.) Manžel/ka záujemcu je povinný/á zúčastniť sa daného počtu hodín, inak prípravu neabsolvoval.

Obdobný postup odporúčame uplatniť aj voči partnerovi záujemcu s ktorým žije v spoločnej domácnosti.

Organizačné podmienky prípravy

Prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti zabezpečuje centrum bez úhrady /náklady spojené s dopravou, stravovaním, ubytovaním a iné si záujemca zabezpečuje z vlastných zdrojov/.

Centrum zriaďuje tím na prípravu fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa profesionálnym náhradným rodičom, v zložení:

- najmenej jeden psychológ s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore psychológia (Vyhláška č. 103/2018 Z. z., § 16 ods. 3)
- najmenej jeden sociálny pracovník s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore sociálna práca, resp. špeciálny pedagóg s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore špeciálna pedagogika, liečebná pedagogika

- k vyššie uvedenému realizačného tímu môžu byť prizvaní aj iní odborníci, (napr. profesionálny náhradný rodič, vychovávateľ centra, prípadne iní odborníci, ktorí nie sú zamestnancami centra)
- riaditeľ centra určí koordinátora prípravy, ktorý manažuje celý proces prípravy

Povinná dokumentácia

- Dohoda o realizovaní prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti, uzatvorená medzi centrom a záujemcom
- Súhlas so spracovaním osobných údajov
- Podrobnejší obsah prípravy a informácie o podmienkach vykonania prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti
- Prezenčná listina a výkaz /odpočet úloh za daný časofond/
- Zhodnotenie prípravy, ktoré je vypracované po ukončení prípravy.

Obsah prípravy

(1) Príprava na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti v centre zahŕňa

a) poskytnutie základných informácií o

1. právnych predpisoch upravujúcich oblasť sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a rodinnoprávných vzťahov a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisoch súvisiacich s vykonávaním profesionálnej náhradnej starostlivosti,
2. výchovných opatreniach, náhradnej starostlivosti a osvojení,
3. psychickom vývine, fyzickom vývine a sociálnom vývine dieťaťa a potrebách dieťaťa,
4. o potrebách a špecifikách starostlivosti o dieťa, ktoré je obeťou trestného činu obchodovania s ľuďmi, alebo ktoré je týrané, sexuálne zneužívané alebo sa vykonávajú opatrenia na overenie miery ohrozenia dieťaťa týraním, sexuálnym zneužívaním alebo iným činom ohrozujúcim jeho život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin v rozsahu najmenej 16 hodín z celkového počtu hodín určených na poskytnutie základných informácií,
5. právach dieťaťa,
6. právach a povinnostiach profesionálneho náhradného rodiča,

b) nácvik praktických zručností vo výchovnej práci s deťmi v rozsahu najmenej 50 % z celkového počtu hodín prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti zameraný na:

1. identifikáciu vývinových potrieb dieťaťa,
2. vzťahovú väzbu, citové pripútanie a separáciu dieťaťa,
3. prispôsobenie sa zmene v rodine profesionálneho náhradného rodiča,
4. komunikačné zručnosti,
5. rozvoj výchovných zručností,
6. riešenie záťažových situácií v rodine,
7. spoluprácu v tíme odborníkov.

(2) Po ukončení prípravy centrum vypracuje zhodnotenie prípravy v písomnej podobe, ktorého súčasťou je najmä

- a) zhodnotenie záujmu fyzickej osoby o získanie informácií podľa odseku 1 písm. a) a zhodnotenie spolupráce pri nácviku podľa odseku 1 písm. b) počas prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti,
- b) zhodnotenie motivácie fyzickej osoby na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti,
- c) záver, či fyzická osoba absolvovala alebo neabsolvovala prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti.

V prípade, že záujemca/fyzická osoba ukončí prípravu v jej priebehu, písomné zhodnotenie sa nevypracuje vôbec.

Ďalšie informácie k príprave PNR

- Odporúčaný počet záujemcov/fyzických osôb o prípravu na vykonávanie PNR: 5-12 osôb.
- Dĺžka trvania prípravy: ukončenie najneskôr do 3 mesiacov /časový fond 60 resp. 80 hodín/ od kedy začala príprava.
- Odporúčaný pomer k rozvrhnutiu časofondu:
 - poskytnutie základných informácií – 40 %
 - nácvik praktických zručností – 60 %
- Pri uzavretí Dohody o realizácii prípravy sa záujemcovi poskytne podrobnejší obsah prípravy a metodická príručka pre profesionálneho náhradného rodiča.

Časový harmonogram prípravy na PNR na rok 2022

Centrum pre deti a rodiny Medzilaborce bude realizovať prípravu na vykonávanie profesionálneho náhradného rodičovstva 2 krát ročne a to v termínoch:

1.) 03.03.2020 – 12.04.2022

2.) 13.09.2022 – 17.10.2022

Po prijatí záujemcu prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti CDR oznámi písomne (e-mailom) potvrdenie o prijatí jeho žiadosti a termín realizácie prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti. Zároveň oboznámi záujemcu aj o termínoch prípravy v iných CDR.

13.) Rozsah hodín počas dňa a dní v týždni, počas ktorých sa vykonávajú jednotlivé opatrenia, ak centrum vykonáva opatrenia ambulantnou alebo terénnou formou

Pondelok - 07:00 hod. – 15:00 hod.

Utorok - 07:00 hod. – 15:00 hod.

Streda - 07:00 hod. – 15:00 hod.

Štvrtok–07:00 hod. – 15:00 hod.

Piatok– 07:00 hod. – 15:00 hod.

Opatrenia ambulantnou formou sa vykonávajú:

Pracovisko: Medzilaborce, Eurohotel Laborec s.r.o., Andy Warhola 195/28, 068 01 Medzilaborce

Pracovisko: Stropkov, Matice Slovenskej 899/1, 091 01 Stropkov

Opatrenia sa vykonávajú prioritne pre okresy Medzilaborce a Stropkov. Pracovná doba je flexibilná a prispôbuje sa konkrétnym potrebám a požiadavkám klienta.

14.) Opis tvorby a vyhodnocovania čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, opis tvorby a vyhodnocovania individuálneho plánu odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou alebo plánu odbornej práce s plnoletou fyzickou osobou

V zmysle § 49, ods. 6 centrum pripraví v spolupráci s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, a ak je to vzhľadom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa možné aj s dieťaťom, individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa (IPROD).

Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa je súbor čiastkových plánov vykonávania odborných činností v centre, najmä:

- plán sociálnej práce,
- plán výchovnej práce s dieťaťom,
- hlavné úlohy psychologickkej činnosti psychológa centra.

Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa obsahuje:

- cieľ odbornej práce s dieťaťom, jeho rodinou alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a ďalšími fyzickými osobami, ktorý určí orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a centrum spoločne,
- kontaktné údaje zamestnanca, ktorý koordinuje plnenie úloh individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa,
- kontaktné údaje zamestnanca, ktorý vedie a koordinuje plnenie plánu sociálnej práce s dieťaťom.

Ciele čiastkových plánov a hlavné úlohy psychologickkej činnosti nadväzujú na cieľ individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa.

Ak je dieťa umiestnené v profesionálnej náhradnej rodine, za plnenie plánov zodpovedá profesionálny náhradný rodič a sociálny pracovník centra.

Súčasťou plánu sociálnej práce je plán prípravy na osamostatnenie sa mladého dospelého spracovaný najmenej rok pred dovŕšením plnoletosti dieťaťa a plán osamostatňovania sa mladého dospelého, ktorého súčasťou je aj predpokladaný spôsob zabezpečenia si ďalšieho bývania a zamestnania.

Ak je účelom vykonávania opatrení ambulatnou formou alebo terénnou formou vykonávanie ambulantného výchovného opatrenia, plán vykonávania opatrení je totožný s plánom výchovného opatrenia.

Psychológ je povinný vypracovať plán psychologickkej starostlivosti o klienta, a to na základe odbornej psychodiagnostiky klienta, alebo na základe úloh vyplývajúcich z prípadových konferencií, z porad odborného tímu centra a pod.

Plán psychologickkej starostlivosti sa vypracováva na obdobie jedného roka.

Z plánu psychologickkej starostlivosti o klienta vyplývajú konkrétne úlohy pre prácu psychológa s dieťaťom.

Po prijatí dieťaťa do centra sa uskutoční do 2 týždňov prípadová konferencia, kde sa dieťa, s ohľadom na vek a mentálnu úroveň, spolu s vychovávateľom, ostatnými členmi odborného tímu centra, kolíznym opatrovníkom, zástupcom obce, (a inými zainteresovanými

subjektami), rodičmi, členmi biologickej rodiny, aktívne podieľa na tvorbe plánu práce s dieťaťom a jeho rodinou. Súčasťou sú termíny a zodpovedné osoby, ktoré zodpovedajú za priebežné vyhodnotenie plánu.

Na základe plánov práce vychovávateľ spolu s dieťaťom vypracováva a následne vyhodnocuje výchovný plán na obdobie jedného mesiaca, s ohľadom na vek a mentálnu úroveň dieťaťa.

Plán sociálnej práce s dieťaťom obsahuje:

- mieru ohrozenia dieťaťa a odôvodnenie miery ohrozenia dieťaťa,
- cieľ sociálnej práce s dieťaťom,
- opatrenia na dosiahnutie cieľa sociálnej práce s dieťaťom a ciele navrhnutých opatrení,
- spolupracujúce subjekty na tvorbe plánu sociálnej práce s dieťaťom vrátane fyzických osôb, ak sa na tvorbe plánu sociálnej práce s dieťaťom podieľali,
- konkrétne úlohy na dosiahnutie cieľov.

Plán sociálnej práce s dieťaťom vychádza zo zhodnotenia situácie dieťaťa a jeho rodiny, z odôvodnenia miery ohrozenia dieťaťa a zohľadňuje najlepší záujem dieťaťa. Ak bola určená miera ohrozenia viacerým súrodencom a boli určené rovnaké ciele práce s dieťaťom, možno pre súrodencov vypracovať spoločný plán sociálnej práce s dieťaťom; konkrétne úlohy podľa ods.2 písm.e) sú spracované osobitne pre každého súrodenca. Plán sociálnej práce s dieťaťom sa vypracuje písomne, aktualizuje sa podľa výsledku prehodnotenia plnenia úloh a výsledku prehodnotenia miery ohrozenia dieťaťa

Plán výchovnej práce dieťaťom:

- vypracováva vychovávateľ a profesionálny náhradný rodič v spolupráci s dieťaťom vždy do 30. dňa v mesiaci na nasledujúci mesiac
- zohľadňuje vek dieťaťa, vývinové a sociálne potreby, záujmy, kontakt s biologickou rodinou,
- učí dieťa plánovať a dáva mu kontrolu nad vlastným napredovaním
- vyhodnocuje vychovávateľ a profesionálny náhradný rodič spolu s dieťaťom vždy do 30. dňa v mesiaci

V zmysle § 55, ods. 2 môže byť mladému poskytovaná starostlivosť v centre do jeho osamostatnenia sa, najdlhšie do 25 rokov veku. Osamostatnenie sa na účely tohto zákona je

zabezpečenie si bývania a schopnosť samostatne sa živiť. Centrum s mladým dospelým písomne dohodne podmienky zotrvania mladého dospelého v centre. Súčasťou písomnej dohody je aj **plán prípravy na osamostatnenie** sa mladého dospelého.

Plán prípravy na osamostatnenie sa :

- vytvára mladý dospelý v spolupráci so sociálnym pracovníkom a vychovávateľom najmenej rok pred dovŕšením plnoletosti
- vyhodnocuje ho polročne mladý dospelý v spolupráci so sociálnym pracovníkom a vychovávateľom

Program podpory a rozvoja rodičovských zručností

Zmysel/ cieľ:

Programy podpory a rozvoja rodičovských zručností majú charakter relatívne dlhodobej systematickej práce s rodičmi (príp. s rodičmi a deťmi spolu), s cieľom podporiť vzájomné citové väzby rodičov s deťmi, rodičovskú zodpovednosť a zručnosti potrebné pri starostlivosti a výchove tak, aby boli zabezpečené podmienky pre zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin detí. Program sa zameriava na: rozvoj schopností rodiča porozumieť, čo jeho dieťa potrebuje (základné fyziologické potreby - strava, oblečenie,...), potreba bezpečia, istoty, potreba lásky, prijatia, spolupatričnosti, potreba uznania, úcty, potreba sebaaktualizácie, sebarealizácie, špecifické vývinové potreby dieťaťa, ...) a rozvoj schopností rodiča dokázať tieto potreby dieťaťa primerane uspokojovať.

Program rozvoja rodičovských zručností sa realizuje:

- Preventívne: predchádzanie vzniku krízových situácií v rodine, utváranie a upevňovanie vzťahov medzi rodičmi a deťmi, sprostredkovanie aktivít na využívanie voľného času detí, schopnosť riešiť problémové situácie, predchádzanie sociálno-patologickým javom a pod.,
- Interventívne: odstraňovaním negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú vývin dieťaťa: pomoc, podpora, poradenstvo pri riešení výchovných problémov, sprostredkovanie alebo organizovanie programov zameraných na pomoc pri riešení problémov detí v rodine a pod.

Proces:

- Hĺbková diagnostika, s cieľom zistiť mieru zlyhávania v jednotlivých rodičovských zručnostiach a analýza zdrojov, ktoré je možné aktivizovať (primárne overiť rodičovské kapacity a motiváciu pre rozvoj v rodičovských zručnostiach).
- Monitoring vhodných programov pre realizáciu prevencie/ intervencie.
- Ponuka programu rodine/ výber.
- Realizácia programu.
- Priebežné hodnotenie efektivity realizácie programu.
- Záverečné hodnotenie.
- Monitoring a posilňovanie zmien.

Nástroje:

- **motivačný rozhovor** – jedným z prvkov, ktoré motiváciu štartujú a posilňujú sú pozitívne pocity, ocenenie, podpora
- **aktivačný rozhovor** – aktivizovať rodičov k činnosti, k riešeniu,
- **dohody o spoločnom fungovaní členov rodiny** (práca, zodpovednosť, úlohy) – rodičia, príp. ďalší členovia rodiny si rozdelia kompetencie a zaviazu sa ich dodržiavať,
- **výchovné poradenstvo** – jednou z hlavných činností výchovného poradenstva je zameranie sa na pomoc pri rozvoji rodičovských zručností. Možno rozlišovať dva hlavné prístupy:
 - **direktívny** (sociálno-pedagogické vedenie, nácvik, tréning,...),
 - **nedirektívny** (vyhľadávanie a využívanie vnútorných zdrojov klienta a cez neiniciovanie zmeny...)
- **vedenie a nácvik konkrétnych zručností** (individuálne alebo skupinovo)
- **filiálna terapia** - vychádza z terapie hrou, v ktorej sa rodič stáva terapeutom pre svoje dieťa. Rodičia si osvojujú základné zručnosti hrou zameranou na dieťa, patrí tam: plná pozornosť rodiča na dieťa, citlivé počúvanie, rozoznávanie potrieb dieťaťa, zadávanie hraníc, podpora rozvoja schopnosti dieťaťa rozhodovať sa, posilnenie sebadôvery dieťaťa a pod.
- **dotyková terapia** – terapia zameraná na podporu liečivého dotyku medzi rodičom a dieťaťom, prostredníctvom ktorého sa buduje citové puto a posilňuje pripútanie.
- **programy rozvoja konkrétnych rodičovských zručností** “šitých na mieru“ klientom.

- **sprevádzanie** – ide o podporu schopností rodiča, aby dokázal samostatne riešiť situácie pri zastupovaní dieťaťa v rôznych záležitostiach (vybavenie školy, OP...) a pod.

15.) Podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery

- v rámci samostatne usporiadaných skupín sú vytvorené podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť, s dôrazom na rešpektovanie náboženského vyznania a viery (jednodňové výlety, medzinárodné výmenné pobyty, prázdninové tábory, návštevy kultúrnych podujatí, turistika, cyklistika, športové hry, karneval a pod.).
- centrum má k dispozícii aj športové ihrisko, posilňovňu, spoločenskú miestnosť a relaxačno-meditačnú miestnosť
- deti majú možnosť zapojiť sa do jednotlivých aktivít podľa veku a záujmov, ktoré podporujú a rozvíjajú ich talent, samostatnosť, tvorivosť a poskytujú dieťaťu priestor na seberealizáciu a zmysluplné trávenie voľného času.
- mnohé aktivity sa realizujú aj v rámci krúžkov na školách, v Základnej umeleckej škole a v Centre voľného času
- všetkých aktivít organizovaných centrom majú možnosť zúčastniť sa deti, mladí dospelí, maloletí bez sprievodu a deti umiestnené v profesionálnych náhradných rodinách.

16.) Opis zabezpečenia zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým fyzickým osobám, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre

V zmysle § 46, ods. 5, písm. c, bodu 1 je súčasťou vykonávania opatrení pobytovou formou zabezpečenie zdravotnej starostlivosti.

- všetkým deťom, vrátane maloletých bez sprievodu, deťom umiestneným v profesionálnych náhradných rodinách a mladým dospelým je poskytovaná základná a odborná zdravotná starostlivosť v zdravotníckych zariadeniach v mieste sídla centra. Odborná zdravotná starostlivosť sa poskytuje aj v iných mestách:
- neurológia, nefrológia, gastroenterológia, ORL, hematológia, kardiológia, imunoalergológia
- Humenné
- pedopsychiatria – Michalovce
- očná ambulancia – Stropkov

- klinický psychológ – Svidník

- zdravotná sestra centra zabezpečuje základnú zdravotnú starostlivosť pre maloletých bez sprievodu a deťom centra, ktoré vyžadujú zdravotnú starostlivosť.

17.) Opis zabezpečenia školskej dochádzky a prípravy na povolanie detí a plnoletých fyzických osôb do 25 roku veku (ďalej len „mladý dospelý“) po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa podľa § 55 zákona, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre.

V zmysle § 46, ods. 5, písm. c), bod 2 je súčasťou vykonávania opatrení pobytovou formou zabezpečenie povinnej školskej dochádzky a prípravy na povolanie.

1. predškolskú dochádzku zabezpečuje centrum v mieste sídla v dvoch materských školách
2. povinnú školskú dochádzku zabezpečuje centrum v mieste sídla v dvoch základných školách a v Spojenej škole internátnej v Medzilaborciach.
3. prípravu na budúce povolanie môže centrum zabezpečiť priamo v mieste sídla Centra - Stredná odborná škola Andyho Warhola, Odborné učilište pri Spojenej škole internátnej v Medzilaborciach a Praktická škola pri Spojenej škole internátnej v Medzilaborciach. Centrum je schopné logisticky zabezpečiť ďalšie vzdelávanie v rámci Prešovského a Košického kraja na ostatných stredných a vysokých školách podľa výberu dieťaťa alebo mladého dospelého.

Systém zabezpečenia školskej dochádzky a prípravy na povolanie platí aj pre maloletých bez sprievodu.

Vzdelávanie maloletých bez sprievodu v centre

V zmysle § 146 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní sa môžu na slovenských školách vzdelávať aj deti cudzincov.

Vzdelávanie cudzincov

(1) Cudzinci sú na účely tohto zákona deti

- a) osôb, ktoré sú občanmi iného štátu alebo osôb bez štátnej príslušnosti, s povoleným pobytom na území Slovenskej republiky
- b) žiadateľov o udelenie azylu na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu
- c) Slovákov žijúcich v zahraničí,
- d) ako žiadatelia o udelenie azylu podľa osobitného predpisu,

e) ako cudzinci, ktorí sa nachádzajú na území Slovenskej republiky bez sprievodu zákonného zástupcu.

(2) Deťom cudzincov s povoleným pobytom na území Slovenskej republiky a deťom žiadateľov o udelenie azylu a Slovákov žijúcich v zahraničí sa poskytuje výchova a vzdelávanie, ubytovanie a stravovanie v školách podľa tohto zákona za tých istých podmienok ako občanom Slovenskej republiky.

(3) Pre deti cudzincov sa na odstránenie jazykových bariér organizujú základné a rozširujúce jazykové kurzy štátneho jazyka.

(4) Deti žiadateľov o udelenie azylu, deti azylantov, deti cudzincov, ktorým sa poskytla doplnková ochrana, zaraďuje do príslušného ročníka riaditeľ školy po zistení úrovne ich doterajšieho vzdelania a ovládania štátneho jazyka najneskôr do troch mesiacov od začatia konania o udelenie azylu, deti odídencom najneskôr do troch mesiacov od začatia konania o poskytnutie dočasného útočiska. Z dôvodu nedostatočného ovládania štátneho jazyka možno dieťa podmienene zaradiť do príslušného ročníka podľa veku, a to najviac na jeden školský rok.

(5) Pre deti žiadateľov o udelenie azylu v azylových zariadeniach, ktorých školská dochádzka podľa tohto zákona je povinná, kurzy základov slovenského jazyka odborne a finančne zabezpečuje ministerstvo vnútra.

(6) Jazykové kurzy pre deti cudzincov môže organizovať aj iná právnická osoba alebo fyzická osoba po získaní akreditácie.

(7) Pre deti cudzincov s povoleným pobytom na území Slovenskej republiky možno zriaďovať iné ako štátne školy a zabezpečovať výchovu a vzdelávanie aj v inom ako štátnom jazyku za finančnú úhradu.

(8) Odseky 2 až 7 sa primerane vzťahujú na osoby, ktoré majú priznané postavenie osoby podľa odseku 1.

(9) Vzdelávanie pedagogických zamestnancov, ktorí vzdelávajú deti cudzincov podľa odseku 1, odborne, organizačne, metodicky a finančne zabezpečuje ministerstvo školstva.

18.)Opis práv dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a opis práv rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre vrátane

1.spôsobu, akým dieťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia pobytovou formou v centre, môže udržiavať kontakt s rodičom, ďalšími príbuznými osobami, ku ktorým má blízky vzťah

- v zmysle § 53, ods.1 a ods. 6 má dieťa právo stretávať sa s rodičom, ak nebolo rozhodnutím súdu ustanovené inak, s prarodičom, súrodencom a inou blízkou osobou.
- deti umiestnené v centre ako aj deti umiestnené v profesionálnej náhradnej rodine môžu udržiavať kontakt s rodičom alebo ďalšou príbuznou osobou – písomný, telefonický, návšteva dieťaťa v biologickej rodine, návšteva biologickej rodiny v centre (spoločenská miestnosť, vo vonkajších priestoroch centra alebo v priestoroch samostatne usporiadanej skupiny, ak to nenaruša chod skupiny). Maloletí bez sprievodu môžu udržiavať kontakt s rodičom alebo ďalšou príbuznou osobou - písomný, telefonický, návšteva biologickej rodiny v centre (spoločenská miestnosť, vo vonkajších priestoroch centra alebo v priestoroch špecializovanej samostatnej skupiny, ak to nenaruša chod skupiny).

2.spôsobu, akým sa dieťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, môže obrátiť aj bez vedomia centra na orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru

- zamestnanci orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately navštevujú deti v zariadení 2 x ročne s možnosťou pohovoru bez prítomnosti zamestnanca centra. V rámci prevencie sú deti oboznámené s možnosťou obrátiť sa na verejného ochrancu práv, alebo komisára pre deti telefonicky, príp. e-mailom. Všetky deti vrátane maloletých bez sprievodu sú poučení, že v kmeňovej budove a v rodinnom dome je umiestnená schránka dôvery, do ktorej môžu dávať svoje pripomienky. Kontroluje ju Okresná prokuratúra v Humennom 2 x ročne.

3.podmienok doručovania pošty, prístupu na internet a používania telefónu

- poštu preberá sociálny pracovník, ktorý ju odovzdá konkrétnemu dieťaťu, ktorému je pošta určená. Každá samostatne usporiadaná skupina má k dispozícii počítač a možnosť pripojenia sa na internet. V prípade, ak dieťa, mladý dospelý a maloletý bez sprievodu nemá vlastný telefón, je mu umožnený telefonický kontakt prostredníctvom služobného telefónu centra. Všetky kontakty eviduje sociálny pracovník v evidencii kontaktov.

a) Opis práv dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre,

- vychádzajú z Dohovoru o právach dieťaťa 104/1991 Z. z.,

Dohovor zaručuje najmä tieto práva :

- právo na život a rozvoj,
- právo na meno a štátnu príslušnosť,
- právo poznať podľa možností vlastných rodičov a právo na ich starostlivosť,
- právo na zachovanie identity (najmä meno, štátnu príslušnosť a rodinné vzťahy),
- právo žiť s rodičmi (pokiaľ sa nejedná o prípady, kedy by to bolo nezlučiteľné so záujmom dieťaťa),
- právo udržiavať kontakt s oboma rodičmi, ak je odlúčené od jedného z nich alebo od oboch,
- rešpektovanie a branie ohľadu na názor dieťaťa, ktoré je schopné formulovať vlastné názory, právo dieťaťa slobodne sa vyjadrovať o všetkých záležitostiach, ktoré sa ho týkajú; má právo byť vypočuté v súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka,
- sloboda prejavu a právo na vhodné informácie,
- sloboda svedomia, myslenia a náboženstva,
- sloboda združovania, stretávania sa s ostatnými,
- ochrana pred neoprávnenými zásahmi do súkromia, rodiny, domova a korešpondencie ako aj pred útokmi na česť alebo povesť,
- právo na zdravie a zdravotnú starostlivosť (právo na dosiahnutie najvyššej možnej úrovne zdravotného stavu),
- právo na vzdelanie,
- právo na to, aby sa disciplína na školách zabezpečovala spôsobom zlučiteľným s ľudskou dôstojnosťou dieťaťa a rešpektovaním jeho práv,
- právo na oddych a voľný čas, účasť v hrách,
- právo využívať sociálne zabezpečenie vrátane sociálneho poistenia,
- právo vedieť o svojich právach,
- pozitívne, humánne a urýchlené posudzovanie žiadosti dieťaťa alebo jeho rodičov o vstup na územie štátu alebo jeho opustenie za účelom spojenia rodiny,

- zabráňovanie únosom a zadrživaniu detí do zahraničia rodičom alebo treťou osobou a ich nevrátenie späť.

Dohovor chráni pred:

- detskou prácou (hospodárskym vykorisťovaním, vykonávaním práce nebezpečnej alebo brániacej zdraviu, vzdelávaniu alebo rozvoju dieťaťa),
- konzumáciou drog,
- sexuálnym zneužívaním, vrátane prostitúcie a pornografie,
- predajom, únosmi a obchodovaním s deťmi,
- inými formami vykorisťovania,
- mučením a zbavením slobody, krutým, neľudským a ponižujúcim zaobchádzaním a trestami,
- ozbrojenými konfliktami.

Dohovor pamätá aj na skupiny detí, ktorým je potrebné venovať zvláštnu ochranu a pomoc, najmä:

- deti bez rodiny (mala by byť vyvíjaná snaha o zabezpečenie náhradnej starostlivosti s ohľadom na kultúrny pôvod; adopcie len v záujme dieťaťa, na základe súhlasu príslušného orgánu a pri zabezpečení záruk pre postavenie dieťaťa),
- utečenecké deti (kladený je dôraz na potrebu medzinárodnej spolupráce),
- postihnuté deti s telesným alebo duševným postihom (kladenie dôrazu na zabezpečenie plnohodnotného a riadneho života),
- deti národnostných menšín alebo domorodého pôvodu (právo používať vlastnú kultúru, jazyk, náboženstvo)

Dieťa má právo v zmysle § 8 zákona 305/2005 Z. z.

- požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, iný štátny orgán, ktorý je príslušný podľa osobitných predpisov chrániť práva a právom chránené záujmy dieťaťa, zariadenie, obec, vyšší územný celok, akreditovaný subjekt, školu, školské zariadenie alebo poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Všetky orgány, právnické osoby a fyzické osoby uvedené v prvej vete sú povinné poskytnúť dieťaťu okamžitú pomoc pri ochrane jeho života a zdravia, vykonať opatrenia na zabezpečenie jeho práv a právom chránených záujmov, a to aj

sprostredkovaním tejto pomoci. To platí aj vtedy, ak dieťa nemôže vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť požiadať o pomoc samo, ale prostredníctvom tretej osoby.

- Požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv aj bez vedomia rodičov alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa. Tým nie sú dotknuté práva a povinnosti rodičov vyplývajúce z rodičovských práv a povinností a práva osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa.

Deti, maloletí bez sprievodu a mladí dospelí v centre majú právo:

- obracať sa so svojimi žiadosťami na zamestnanca centra,
- na vreckové a vecný dar,
- príspevok na osamostatnenie sa (mladý dospelý)
- dostať pri odchode z centra všetok svoj majetok a hotovosť, ktorú si nasporil,
- zúčastňovať sa športových, kultúrnych a spoločenských podujatí,
- právo na zabezpečenie ubytovania, stravy, hygienických potrieb a ošatenia,
- právo vyjadrovať sa v jazyku, ktorému maloletý rozumie (právo na tlmočníka),
- právo na prístup k informáciám,
- právo na zohľadnenie najlepšieho záujmu dieťaťa,
- právo na ochranu osobných údajov,
- právo na dobrovoľnú voľbu riešenia momentálnej situácie MbS,
- právo byť informovaný o stave konania maloletého a jeho právneho postavenia,
- právo kontaktovať opatrovníka.

Práva maloletých bez sprievodu garantujú aj nasledujúce dokumenty:

Najzáväznejším dokumentom je dohovor OSN o právach dieťaťa /1989/, ďalej:

- Dohovor o právnom postavení utečencov /Ženeva 1951/ - Dublinský dohovor
- Dohovor o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí /1980/
- Dohovor Rady Európy o boji proti obchodovaniu s ľuďmi /2005/
- Charta základných práv Európskej Únie /2000/
- Opčný protokol k Dohovoru o právach dieťaťa o účasti detí v ozbrojených konfliktoch /2001/
- Opčný protokol k Dohovoru o právach dieťaťa o predaji detí, detskej prostitúcii a detskej pornografii /2001/
- Protokol týkajúci sa právneho postavenia utečencov / New York 1967/

- Nariadenie Rady (ES) 243/2003 ustanovujúce kritéria a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o azyl podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny v jednom z členských štátov
- Nariadenie Rady (ES) 2725/2000, ktoré sa týka zriadenia systému EURODAC na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie Dublinského dohovoru
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26.júna 2013, ktorým sa stanovujú kritéria a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov
- Smernica Rady 2004/83/ES o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečenci a osoby, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu
- Smernica Rady 2004/86/ES o práve na zlúčenie rodiny
- Smernica Rady 2004/81/ES o povoleniach na trvalý pobyt vydávaných štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú obeťami nezákonného obchodovania s ľuďmi alebo ktorí boli predmetom konania umožňujúceho nelegálne prisťahovalectvo a ktorí spolupracovali s príslušnými orgánmi
- Smernica Rady 2004/114/ES o podmienkach prijatia štátnych príslušníkov tretích krajín na účely štúdia, výmeny žiakov, neplateného odborného vzdelávania alebo dobrovoľnej služby
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26.júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26.júna 2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu.

b) Opis práv rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre

V zmysle § 9 rodič a osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa majú právo pri výkone svojich práv a povinností požiadať o pomoc orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, iný štátny orgán, ktorý je príslušný podľa osobitných predpisov chrániť práva a právom chránené záujmy dieťaťa, zariadenie, obec, vyšší územný celok, akreditovaný subjekt, školu, školské zariadenie a poskytovateľa zdravotnej starostlivosti; tieto orgány a akreditovaný subjekt sú

povinné rodičovi a osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, túto pomoc poskytnúť v rozsahu svojej pôsobnosti.

- v zmysle § 53, ods. 1 má rodič právo stretávať sa dieťaťom, ak nebolo rozhodnutím súdu ustanovené inak,
- v zmysle § 53, ods. 6 majú iné blízke osoby právo stretávať sa dieťaťom
- oboznámiť sa s programom centra, v ktorom je umiestnené dieťa
- kontaktovať dieťa (písomne, osobne, telefonický, sociálne siete)
- na informácie o dieťati.

19.) Opis povinností dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a povinností rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, vrátane podmienok návštev v centre tak, aby návštevy nenarúšali program centra

a) Povinnosti dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre:

- dodržiavať vnútorný poriadok a ostatné predpisy platné v centre
- dodržiavať dohodu o poskytovaní starostlivosti mladému dospelému po ukončení pobytového opatrenia súdu,
- riadiť sa pokynmi zamestnancov centra,
- rešpektovať práva ostatných detí a zamestnancov centra,
- plniť si školské povinnosti (pravidelne sa pripravovať na vyučovanie, do školy prichádzať včas, zo školy odchádzať až po vyučovaní)
- rešpektovať iné deti v centre (nevysmievať sa, nevydierať, nešikanovať a neurážať)
- vzhľadom na vek vykonávať domáce práce
- zúčastňovať sa pravidelných preventívnych prehliadok
- dodržiavať osobnú hygienu a poriadok v samostatne usporiadanej skupine a v areáli centra
- dodržiavať čas vychádzok
- dodržiavať nočný kľud
- konať tak, aby neohrozovali svoje zdravie a bezpečnosť

b) Povinnosti rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, vrátane podmienok návštev v centre tak, aby návštevy nenarúšali program centra:

- prispievať na výživu dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, ak to bolo ustanovené súdom,
- rešpektovať zamestnancov centra,
- rešpektovať chod samostatne usporiadanej skupiny alebo profesionálnej náhradnej rodiny,
- včas kontaktovať zamestnancov centra za účelom prekonzultovania návštevy alebo krátkodobých pobytov dieťaťa v biologických rodinách,
- dodržiavať zásady kultúrno-spoločenského správania,
- na stretnutie s dieťaťom/mladým dospelým prísť čistý, nesmie trpieť infekčným ochorením, nebyť pod vplyvom alkoholu a iných omamných látok,
- **ak je potvrdené, že v biologickej rodine dieťaťa, prípadne v mieste bydliska rodičov alebo iných blízkych osôb sa vyskytuje infekčné ochorenie, alebo je evidentné, že biologickí rodičia, alebo príbuzní sú pod vplyvom alkoholu, či inej omamnej látky, centrum neumožní stretnutie s dieťaťom,**
- **návšteva rodičov v centre musí prebiehať za prítomnosti zamestnanca centra v prípade, ak je rodič trestne stíhaný (sexuálne zneužívanie, týranie), alebo ak je zrejmé, že dieťa je ním ovplyvňované v prípade rozvodu rodičov, partnerských nezhôd a pod.**

20.) Taxatívny opis výchovných prostriedkov, ktoré je možné uložiť za nedodržanie povinností podľa písmena v), vrátane času ich trvania a možnosti prehodnotenia výchovného prostriedku, ak s jeho použitím dieťa alebo plnoletá fyzická osoba, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, nesúhlasia

Medzi najčastejšie používané výchovné prostriedky patria odmeny a tresty. Čo sa týka samotného účinku odmien a trestov vo výchove, možno povedať, že odmeny sú lepšími výchovnými prostriedkami ako tresty, vykazujú vyššiu účinnosť. Odmeny podporujú učenie, vrátane sociálneho učenia, čo má pre výchovu veľký význam. Účinky trestov nie sú jednoznačne predpovedateľné, keďže každé dieťa môže na uložený trest reagovať inak.

Medzi hlavné funkcie trestov môžeme zaradiť:

- trest má napraviť vzniknutú škodu – dieťa uprace, čo rozhádzalo, napraví, čo poškodilo (ak to dokáže),
- trest má zabrániť opakovaniu nesprávneho správania – ak určité správanie sprevádza nepríjemný zážitok, dieťa si dá pozor a nabudúce sa takéhoto správania vystríha
- trest má vinníka zbaviť pocitu viny – táto funkcia však predpokladá, že dieťa si je vedomé svojho priestupku, prežíva pocity viny a trest vníma ako spravodlivý.

Odmeny a tresty by mali byť primerané osobnosti a veku dieťaťa. Vek dieťaťa je faktor, ktorý zohráva vo výchove významnú úlohu. S narastajúcim vekom dieťaťa strácajú svoju účinnosť prostriedky, ktoré sú spojené s nejakými telesnými pocitmi, či už príjemnými alebo nepríjemnými (napríklad sladkosť, hračka). Naopak, vzrastá význam tých prostriedkov, ktoré sú skôr povahy duševnej (ocenenie, pochvala, prejav uspokojenia ako odmena, výčitka, dohováranie, prejav nespokojnosti ako trest).

Odmeny a tresty by mali byť dieťaťu vždy zrozumiteľné. Týka sa to najmä trestu. Dieťa by nemalo byť potrestané za nejakú „tajomnú vinu“, ktorú nemôže pochopiť, ale má si byť vedomé svojho priestupku. Trest za neznámu vinu spôsobuje u dieťaťa stav zmätku a napätia.

Pri používaní odmen a trestov by mala byť dodržiavaná dôslednosť. Nedôslednosť spôsobuje u dieťaťa zmätok a status dospelého sa v jeho očiach znižuje. Nedôslednosť sa týka dvoch rôznych situácií – buď sú v rozpore výchovné praktiky dvoch a viacerých vychovávateľov, alebo sa nedôslednosti dopúšťa jeden vychovávateľ.

Formy výchovných prostriedkov v centre:

- obmedzenie obľúbenej činnosti, napr. sledovanie televízneho programu, počúvanie rádia, trávenie voľného času v spoločenskej miestnosti, a pod.
- regulovanie vychádzok (skrátene, predĺženie)
- obmedzenie na akciách organizovaných centrom
- kompenzácia v prípade zničenia majetku, krádeže
- pohovor a ústne napomenutie vychovávateľom
- pohovor a ústne napomenutie vedúcej úseku starostlivosti
- pohovor a ústne napomenutie riaditeľa centra
- zrušenie dohody o pobyte v centre (mladý dospelý)

- vecná odmena
- pochvala od zamestnanca centra
- povolenie mimoriadnej vychádzky
- návšteva kultúrneho alebo športového podujatia
- individuálny rozhovor s dieťaťom alebo mladým dospelým
- samostatný výber a nákup nového oblečenia (rozvoj finančnej gramotnosti a samostatnosti).

V zmysle § 7 ods. 3 pri vykonávaní opatrení je zakázané používať všetky formy telesných trestov na dieťaťu a iné hrubé alebo ponižujúce formy zaobchádzania a formy trestania dieťaťa, ktoré mu spôsobujú alebo môžu spôsobiť fyzickú ujmu alebo psychickú ujmu.

Pri vykonávaní opatrení podľa tohto zákona je zakázané používať ako výchovný prostriedok zákaz kontaktu s rodičmi a ďalšími blízkymi osobami, sociálne vylúčenie, vyžadovanie neprimeraných fyzických výkonov, zásahov do vonkajšieho vzhľadu a nosenia znevažujúceho oblečenia, neodôvodnené zasahovanie do stravovania a iných výchovných prostriedkov a postupov práce, ktoré dieťaťu môžu spôsobiť poníženie a môžu neprimerane zasiahnuť do jeho ľudskej dôstojnosti. Voči dieťaťu je zakázané použiť výchovný prostriedok len preto, že je súčasťou rovnakej skupiny detí ako dieťa, pri výchove ktorého má byť použitý výchovný prostriedok. Dieťa nesmie byť zodpovedné za rozhodovanie alebo určovanie výchovných prostriedkov pre iné dieťa.

Ak dieťa alebo plnoletá fyzická osoba nesúhlasia s formou výchovného prostriedku má možnosť v spolupráci so zamestnancom centra zmeniť výchovný prostriedok a dĺžku jeho trvania.

21.) Spôsob poskytovania vreckového

Na účel usmerňovania sociálneho vývinu dieťaťa a mladého dospelého sa dieťaťu a mladému dospelému poskytuje vreckové mesačne podľa veku. Nárok na vreckové vzniká dieťaťu dovŕšením 6 roku veku.

Výška vreckového dieťaťa, ktoré je umiestnené v centre na základe pobytového opatrenia súdu, a mladého dospelého je mesačne vo výške:

a) 8 % sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, ak ide o dieťa od 6 rokov do dovŕšenia 10 rokov veku,

b) 12 % sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, ak ide o dieťa od 10 rokov do dovŕšenia 15 rokov veku,

c) 30 % sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, ak ide o dieťa od 15 rokov veku.

Sociálna pracovníčka predkladá ekonómke centra čiastku potrebnú na vreckové pre detia mladých dospelých na príslušný mesiac. Požadovanú hotovosť preberá z pokladne centra sociálna pracovníčka a vyplatí čiastku každej koordinátorke samostatne usporiadanej skupiny podľa zoznamu detí. Nárok na vyššie vreckové má dieťa v danom mesiaci, v ktorom dosiahne vek, ktorým mu vzniká nárok na vyššie vreckové.

Vreckové pre deti umiestnené v profesionálnej náhradnej rodine je zasielané na účet profesionálneho náhradného rodiča, ktoré následne profesionálny náhradný rodič vyplatí dieťaťu.

Prevzatie vreckového dieťa, maloletý bez sprievodu a mladý dospelý potvrdzuje svojim podpisom.

Evidenciu vreckového pre dieťa a mladého dospelého vedie vychovávateľ a profesionálny náhradný rodič v súlade s jeho náplňou práce. V prípade dlhodobej neprítomnosti vychovávateľa, poverí koordinátorka samostatne usporiadanej skupiny vedením evidencie vreckového ďalšieho vychovávateľa. Evidencia vreckového obsahuje: mesiac, rok, suma vreckového, podpis dieťaťa, prípadne podpis vychovávateľa, alebo profesionálneho náhradného rodiča v prípade, ak dieťa ešte nevie písať.

O spôsobe využitia vreckového rozhoduje dieťa; dieťaťu sa poskytuje potrebná pomoc zohľadňujúca jeho vek a rozumovú vyspelosť.

Ak je to vhodné alebo účelné, vreckové možno poskytnúť dieťaťu vo viacerých splátkach v mesiaci alebo so súhlasom dieťaťa možno vreckové alebo jeho časť uschovať na určitý čas.

Z dôvodu výchovného pôsobenia, možno dieťaťu poskytnúť vreckové aj v sume nižšej, ako je ustanovená suma vreckového. Rozdiel medzi poskytnutým vreckovým a vreckovým, ktoré sa malo dieťaťu v mesiaci poskytnúť, sa poskytne v nasledujúcom mesiaci.

Z vreckového možno tvoriť úspory so súhlasom dieťaťa získaným spôsobom primeraným veku a rozumovej vyspelosti dieťaťa.

Suma vreckového ustanovená na mesiac sa znižuje o pomernú sumu vreckového pripadajúcu na počet dní, počas ktorých sa dieťa zdržiavalo bez súhlasu mimo centra.

22.) Postupu pri rizikových situáciách pre dieťa alebo plnoletú fyzickú osobu, pre ktoré sa vykonáva pobytové opatrenie v centre, vrátane postupu

pri nedovolenom opustení centra dieťaťom, pri úraze dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, vážnych nezhodách medzi deťmi a deťmi a zamestnancami centra

Postup pri nedovolenom opustení centra:

Ak dieťa opustí centrum bez súhlasu, službukonajúci vychovávateľ je povinný túto skutočnosť oznámiť bezodkladne priamemu nadriadenému a následne telefonicky nahlási útek na najbližšom policajnom oddelení

V zmysle § 46 ods. 10, ak dieťa, vrátane maloletého bez sprievodu pre ktoré centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou, opustí centrum bez súhlasu centra alebo sa do centra nevráti v určenom čase, centrum je povinné túto skutočnosť bezodkladne oznámiť útvaru Policajného zboru, orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, rodičovi dieťaťa, osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, a súdu, ktorý nariadil ústavnú starostlivosť, neodkladné opatrenie alebo uložil výchovné opatrenie; ak je dieťa žiadateľom o udelenie azylu, centrum je povinné oznámiť túto skutočnosť aj Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky.

Všetky informácie o nedovolení opustení centra sú evidované v spisovej dokumentácii dieťaťa.

Postup pri úraze dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby

V každej samostatne usporiadanej skupine je k dispozícii lekárnička prvej pomoci, ktorá je uložená v príručnom sklade.

Drobné poranenia dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby ošetrí službukonajúci vychovávateľ, príp. profesionálny náhradný rodič.

V závislosti od závažnosti úrazu (popáleniny, zlomeniny, krvácanie a pod.) službukonajúci vychovávateľ, príp. profesionálny náhradný rodič kontaktuje zamestnanca, ktorý má pohotovosť.

Ak vzniknutá situácia je ohrozujúca pre dieťa alebo ostatných, službukonajúci vychovávateľ, prípadne profesionálny náhradný rodič nevyhnutne kontaktuje záchrannú službu na tel. čísle 112.

Postup pri vážnych nezhodách medzi deťmi:

- reagovať pokojne a s rešpektom

- zabezpečiť dieťa, že je v bezpečí
- vypočuť si názory detí
- hovoriť zreteľne, pomaly, pokojne
- používať krátke vety
- dopriať deťom dostatočný čas na ukludnenie
- pri nezvládaní situácie je potrebné privolať tretiu osobu, ktorá nie je zainteresovaná do konfliktu a má s dieťaťom dobrý vzťah
- pri pretrvávajúcej nezhode medzi deťmi je vychovávateľom a profesionálnym náhradným rodičom nápomocný odborný tím centra.

Postup pri vážnych nezhodách medzi deťmi a zamestnancami centra:

- vážne nehody medzi deťmi a zamestnancami centra rieši odborný tím a riaditeľ centra, ktorí navrhnú následné opatrenia.

Postup v prípade požiaru:

V prípade vzniku požiaru, alebo v prípade ohrozenia požiarom priestorov centra sú zamestnanci centra povinní postupovať pri evakuácii osôb a materiálu podľa požiarneho evakuačného plánu. Po vyhlásení požiarneho poplachu zamestnanci začnú s evakuáciou osôb, vypnú prívod elektrického prúdu a likvidáciou požiaru dostupnými prostriedkami OPP. Evakuáciu vykonávajú určení zamestnanci centra a prebieha na základe pokynov riadiaceho evakuácie po vyznačených únikových cestách. Po príchode jednotky HaZZ plnia úlohy určené veliteľom zásahu. Prvú pomoc evakuovaným osobám poskytujú zamestnanci poverení kontrolou osôb a privolaná odborná lekárska pomoc.

Ktoré číslo volat'?

150 - Hasiči

155 – Záchranná zdravotná služba

112 – Integrovaný záchranný systém

158 - Polícia

Operátori 155 aj 112 sú navzájom prepojení v jednom spoločnom centre, vždy v krajskom meste.